

Om byvekstavtale Grenland

Saken om «Byvekstavtale Grenland - Mandat for forhandlinger» skal til politisk behandling i kommunene og fylkeskommunene i månedene framover.

Byvekstavtaler er navnet på regjeringens samferdselssatsing for de ni største byområdene fremover. Tidligere bypakker og belønningsavtaler skal nå samles i én gjensidig, forpliktende avtale mellom staten og byområdet.

Grenland kan gå inn i en byvekstavtale på bakgrunn av Bypakke Grenland fase 1, uten å utvide bompengefinansieringen eller å øke takstene.

I tillegg kan man gjennom byvekstavtalen forhandle om nye statlige midler til blant sykkel, gange, kollektivtransport, stasjons- og knutepunktutvikling, og planlegging av fremtidige prosjekter.

Gjennom byvekstavtalen posisjonerer Grenland seg for bevilgninger i kommende nasjonal transportplan 2022-2033. Staten setter av en egen pott til byvekstavtaler i NTP, som de 9 største byområdene kan forhandle om midler fra. I NTP 2018-2029 har staten satt av 66,4 milliarder til dette formålet.

Før forhandlingene om en byvekstavtale med staten kan starte må kommunestyre, bystyrer og fylkesting gi et utvalg politikere mandat til å forhandle frem en byvekstavtale. Den politiske saken omhandler dette mandatet og er felles for kommunene Skien, Porsgrunn, Siljan og Bamble og Telemark fylkeskommune. De felles vedtakene vil sammen med det som er beskrevet i dokumentet «Byvekstavtale Grenland – mandat for forhandlinger» være byområdets utgangspunkt for den videre forhandlingsprosessen. Når det foreligger en fremforhandlet avtale vil det legges fram en ny sak for politisk behandling hos alle parter.

Hva betyr dette for Grenland?

I mandatet legges det opp til å forhandle om 380 millioner kroner årlig, til sammen i overkant av 2,6 mrd. statlige kroner i perioden 2019-2025. Midlene skal blant annet bidra til å:

- Styrke togtilbudet
- Innføre felles billettsystem for buss og tog
- Videreføre og videreutvikle busstilbudet
- Gi bussene bedre framkommelighet
- Skille gående og syklene i bysentrum, lokalsentra og langs viktige hovedsykkelruter
- Styrke helårsdriften av viktige gang- og sykkelruter
- Drive aktiv mobilitetsveiledning for smarte reisvalg
- Utvikle sterke knutepunkt og attraktive byer gjennom rett lokalisering
- Planlegge store prosjekter for gjennomføring etter 2022, herunder:
 - o Knutepunkt Porsgrunn
 - o Knutepunkt Skien
 - o Rv36 fra Skyggestein til E18
 - o Videre planlegging av trafikkløsninger i sentrum av Porsgrunn og Skien, prioriterte delstrekninger i vegsystemet og andre tiltak for gange og sykkel.

Om byvekstavtale og bompenger

Grenland skal forhandle om 2,6 milliarder nye statlige kroner, uten å øke bompengeneinnkrevingen. Bypakka fortsetter som tidligere.

Med byvekstavtalen binder vi oss ikke til noe utover Bypakke Grenland fase 1. Dersom man ønsker noe mer etter at fase 1 er ferdig i 2025 må man lokalt ønske dette gjennom en ny politisk behandling, og Stortinget må behandle dette gjennom en ny proposisjon.

Det å inngå en byvekstavtale er altså ingen utvidelse av bompengefinansiering. Bypakke Grenland fase 1 ligger fast som den gjør i dag.